

YHDENNETTY KAUPUNKIALUEIDEN KESTÄVÄ KEHITYS

KOHEESIOPOLITIikka 2014–2020

Euroopan unionin neuvosto on joulukuussa 2013 virallisesti hyväksynyt EU:n koheesipolitiikan alalla uudet säännöt ja lainsäädännön seuraavaa vuosien 2014–2020 investointikierrosta varten.

Tämä asiakirja on yksi uuden lähestymistavan keskeisiä ominaisuuksia esittelevistä tiedotteista.

Sisällysluettelo

Mitä yhdennetty kaupunkialueiden kestävä kehitys tarkoittaa?

Mikä on tavoite?

Mitä uuteen lähestymistapaan sisältyy?

Mitä eroa kauteen 2007–2013 nähden?

Mitkä ovat käytännön vaikutukset?

Mitä yhdennetty kaupunkialueiden kestävä kehitys tarkoittaa?

[↑ Alkuun](#)

Kaupungit ovat inhimillisen toiminnan ja vuorovaikutuksen paikallisia keskittymiä. Ne ovat Euroopan talouden moottoreita, jotka tuottavat työpaikkoja ja palveluja ja toimivat luovuuden ja innovoinnin edistäjinä koko EU:ssa. Lähes 70 prosenttia EU:n väestöstä asuu kaupunkialueilla, ja nämä alueet tuottavat yli kaksi kolmasosaa EU:n bruttokansantuotteesta. Samalla kuitenkin myös jatkuvat ongelmat, kuten työttömyys, eriytyminen, köyhyys ja vakavat ympäristöön liittyvät paineet, keskittyvät kaupunkialueilla. Kaupunkialueita koskevilla poliittisilla toimilla on näin ollen laajempi merkitys koko EU:n kannalta.

On entistä selvempää, että kaupunkialueiden eri haasteet – ympäristöä koskevat haasteet, taloudelliset ja sosiaaliset haasteet sekä väestöön liittyvät haasteet – liittyvät tiiviisti toisiinsa ja että kaupunkialueiden kehittäminen voi onnistua vain yhdennetyn lähestymistavan avulla. Tästä syystä kaupunkien fyysistä uudistamista koskevat toimet on yhdistettävä koulutusta, talouskehitystä, sosiaalista osallisuutta ja ympäristönsuojelua edistäviin toimiin. Välttämätön osatekijä on vahvojen kumppanuuksien luominen ottamalla mukaan kansalaiset, kansalaisyhteiskunta, paikallinen talous ja hallinnon eri tasot. Valmiuksien ja paikallisen tuntemuksen yhdistäminen on olennaisen tärkeää, jotta tunnustetaan yhteiset ratkaisut ja saavutetaan hyväksyttäviä ja kestäviä tuloksia.

Tällainen lähestymistapa on erityisen tärkeä tällä hetkellä, kun otetaan huomioon Euroopan kaupunkien kohtaamien haasteiden vakavuus. Näihin haasteisiin kuuluvat niin väestörakenteen erityiset muutokset ja talouskasvun pysähtymisen vaikutukset työpaikkojen luomiseen ja palveluiden tarjoamiseen kuin ilmastonmuutoksen seurauksetkin. Tehokkaiden vastausten tunnistaminen näihin haasteisiin on ratkaisevan tärkeää Eurooppa 2020 -strategian mukaisen älykkään, kestävä ja osallistavan yhteiskunnan saavuttamisen kannalta.

Mikä on tavoite?

[↑ Alkuun](#)

Kauden 2014–2020 koheesiopolitiikan tavoitteena on edistää yhdennettyjä strategioita, joilla tehostetaan kaupunkialueiden kestävä kehitystä, jotta kaupunkien sopeutuvuus vahvistuisi ja jotta taattaisiin synergia Euroopan rakenne- ja investointirahastoista tuetuissa investoinneissa.

Mitä uuteen lähestymistapaan sisältyy?

[↑ Alkuun](#)

Kaupunkialueiden kehitystä koskevat yhdenneyt strategiat ja kokonaisvaltaisempi lähestymistapa:

Perusajatuksena on, että Euroopan aluekehitysrahastosta (EAKR) tuetaan kaupunkialueiden kestävä kehitystä yhdenneytin strategiain, joilla vastataan kaupunkialueiden taloudellisiin ja sosiaalisiin haasteisiin sekä ympäristöön, ilmastoon ja väestöön liittyviin haasteisiin (EAKR-asetuksen 7 artikla). Tällä periaatteella on kaksitahoinen merkitys: sen mukaan varat on kohdistettava yhdenneytin kohdealueille, joille kohdistuu erityisiä kaupunkialueiden haasteita, ja samalla Euroopan aluekehitysrahastosta rahoitetut kaupunkialueiden kehitystä koskevat hankkeet on sisällytettävä ohjelmien laajempiin tavoitteisiin. EU:n jäsenvaltioiden tulisi pyrkiä käyttämään Euroopan sosiaalirahastoa (ESR) yhdessä Euroopan aluekehitysrahaston kanssa sellaisten työllisyyteen, koulutukseen, sosiaaliseen osallisuuteen ja institutionaalisiin valmiuksiin liittyvien toimien tukemiseen, jotka suunnitellaan ja toteutetaan yhdenneytin strategioiden puitteissa.

Kaupunkialueiden kehityksen vahvempi painottaminen ohjelmatasolla:

Kumppanuussopimuksissa ja toimenpideohjelmissa tulee vahvistaa järjestelyt, joilla taataan yhden­netty lähestymistapa käytettäessä Euroopan rakenne- ja investointirahastoja kaupunkialueiden kes­tävään kehitykseen alueellisen kehityksen laajemmissa puitteissa. Komissio odottaa tämän kaupunkialueiden kehitystä koskevan lähestymistavan olevan tiiviissä yhteydessä yhden­nettyyn lähestymistapaan, jolla vastataan köyhyydestä eniten kärsivien maantieteellisten alueiden tarpei­siin tai suurimmassa syrjintä- tai syrjäytymisvaarassa olevien kohderyhmien tarpeisiin, kuten kumppanuussopimuksessa ja toimenpideohjelmissa vahvistetaan.

Investointiprioriteetit on sovitettu helpottamaan vastaamista kaupunkialueiden haasteisiin:

Monilla Euroopan rakenne- ja investointirahastoista tuetuilla temaattisilla tavoitteilla on kaupunki­aluekohtaisia investointiprioriteetteja, esimerkiksi kaupunkialueiden vähähiilisten strategioiden tuke­minen, kaupunkiympäristön parantaminen mukaan luettuina ympäristövaurioalueiden elvyttäminen ja ilmansaasteiden vähentäminen, kestävän kaupunkiliikenteen edistäminen ja sosiaalisen osalli­suuden lisääminen tukemalla köyhien kaupunkialueiden (lueteltu EAKR-asetuksen 5 artiklassa) fyysistä, taloudellista ja sosiaalista elvyttämistä. Nämä investointiprioriteetit voitaisiin sisällyttää kaupunkialueiden kaupunkialueiden kehitystä koskevaan yhden­nettyyn strategiaan (EAKR-asetuksen 7 artikla), ja niitä voitaisiin täydentää ESR:stä sen investointiprioriteettien mukaisesti tuettavilla toi­menpiteillä (ESR-asetuksen 3 artikla).

Paremmat välineet yhden­nettyjen toimenpiteiden toteuttamiseen:

- » Yhden­netty alueellinen investointi on uusi toteutustapa, jossa yhden tai useamman toimenpideohjelman monien toimintalinjojen rahoitukset yhdistetään moniulotteisia ja monialaisia toimia varten. Yhden­netty alueellinen investointi voi olla ihanteellinen väline yhden­nettyjen toimenpiteiden tukemiseen kaupunkialueilla, sillä se tarjoaa mahdollisuuden yhdistää eri temaattisiin tavoit­teisiin liittyvää rahoitusta, myös Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta ja koheesiorahastosta tuettavien eri toimintalinjojen ja toimenpideohjelmien rahoitusta (yhteisi­ä säännöksiä koskevan asetuksen 36 artikla). Yhden­nettyä alueellista investointia voidaan täydentää Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston ja Euroopan meri- ja kala­talousrahaston tuilla.
- » Paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet ovat väline, jolla edistetään paikallisten toiminta­ryhmien, joissa on mukana edustajia kaikilta paikallisen edun sektoreilta, valmistelemien ja toteuttamien, alhaalta ylöspäin suuntautuvien paikallisten kehittämisstrategioiden täytäntöön­panoa. Sillä laajennetaan LEADER-lähestymistapaa kaupunkialueisiin edistämällä yhteisön omistajuutta ja monitasoista hallintoa. Paikallisyhteisöjen omien kehittämishankkeiden avulla voidaan toteuttaa tarpeisiin perustuvia valmiuksia kehittäviä toimintoja, verkottumista ja inno­voinnin kannustamista jo lähiötasolla, jotta yhteisöt voisivat hyödyntää kaikkia mahdollisuuksiaan (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 32–35 artikla).

Rahoitusvälineet:

Jäsenvaltioita kannustetaan hyödyntämään rahoitusvälineitä kaupunkialueiden kestävän kehityk­sen tukemisessa. Rahoitusvälineiden soveltamisalaa on laajennettu, ja se kattaa kaikki temaattiset tavoitteet ja investointiprioriteetit sekä kaikenlaiset edunsaajat, hankkeet ja toimenpiteet (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 37–46 artikla).

Varojen varaaminen yhdennettyyn kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen:

Vähintään 5 prosenttia kullekin jäsenvaltiolle osoitetuista Euroopan aluekehitysrahaston varoista sijoitetaan kaupunkialueiden kestäväa kehitystä tukeviin yhdennettyihin strategioihin. Näiden strategioiden rahoittamiseen on olemassa useita vaihtoehtoja:

- uuden yhdennetyn alueellisen investointivälineen avulla,
- erityisen toimenpideohjelman avulla,
- erityisen toimintalinjan kautta (EAKR-asetuksen 7 artiklan 2 kohta).

Kaupunkiviranomaisten vastuun lisääminen:

Kaupunkialueiden kestäväan kehityksen strategioiden täytäntöönpano edellyttää delegointia kaupunkiviranomaisille (EAKR-asetuksen 7 artiklan 4 kohta ja 5 kohta). Delegoinnin aste saattaa vaihdella kunkin jäsenvaltion institutionaalisten järjestelyjen mukaan, mutta kaupunkiviranomaiset vastaavat vähintään toimenpiteiden valinnasta. Jokaisen jäsenvaltion edellytetään vahvistavan kumppanuus-sopimuksessaan niiden kaupunkialueiden valintaperiaatteet, joissa aiotaan toteuttaa kaupunkialueiden kestäväa kehitystä koskevia yhdennettyjä toimia, sekä näiden toimien alustavat määrärahat.

Kaupunkialueiden innovatiiviset toimenpiteet:

Kaupunkialueiden kestäväa kehitystä koskevia innovatiivisia toimia tuetaan 330 miljoonalla eurolla (kuten EAKR-asetuksen 8 artiklassa säädetään). Näihin innovatiivisiin kaupunkialueiden toimiin sisältyvät tutkimukset ja pilottihankkeet, joilla testataan uusia ratkaisuja sellaisiin kaupunkialueiden haasteisiin, jotka todennäköisesti kasvavat tulevina vuosina.

Verkottumisen vahvistaminen:

- » Komissio perustaa sellaisista kaupunkiviranomaisista koostuvan kaupunkialueiden kehitysverkoston, jotka saavat Euroopan rakenne- ja investointirahastoista rahoitusta käytettäväksi EAKR:n 7 artiklan ja 8 artiklan mukaisesti (EAKR-asetuksen 9 artikla). Tämä verkosto toimii foorumina valmiuksien kehittämistä varten sekä uusia tekniikkoja kokeilevien ja yhdennettyjä investointeja kehittävien kaupunkien välistä kokemusten vaihtoa varten. Verkosto ei ole rahoitusväline vaan kaupungeille tarkoitettu keino jakaa palautetta näiden uusien lähestymistapojen käytöstä.
- » Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan tavoitteen mukaisesti vaihto- ja oppimishjelmalla tarjotaan kaupungeille jatkossakin verkottumismahdollisuuksia hyvien käytäntöjen jakamiseksi ja kehittämiseksi kaupunkialueiden kehittämisessä (Euroopan alueellista yhteistyötä koskevan asetuksen 2 artikla). Erityisesti yhteistyö kaupunkiviranomaisten välillä jatkuu taloudellisesti vahvistetun URBACT III -ohjelman nojalla.

Mitä eroa kauteen 2007–2013 nähden?

[↑ Alkuun](#)

Parempi yhdennetty lähestymistapa kaupunkialueiden haasteiden ratkaisemiseen:

Kun kaupunkialueiden kehitys oli kaudella 2007–2013 pelkkä vaihtoehto, kaudella 2014–2020 se toteutetaan strategiaoin, joihin sisältyy yhdennettyjä toimenpiteitä (EAKR-asetuksen 7 artikla). Lisäksi ESR-asetuksen 12 artiklan mukaan Euroopan sosiaalirahastosta voidaan antaa täydentävää tukea tällaisille strategioille.

Toimivampi lähestymistapa, joka mahdollistaa oikean laajuiset toimet:

Koska kaupunkialueiden kestävä kehitys toimet voivat kattaa jäsenvaltioiden määrittämiä erilaisia kaupunkeja ja kaupunkialueita, sillä voidaan rahoittaa yhdennettyjä toimia, jotka ulottuvat lähiöiden tai kaupunginosien tasolta laajempiin toiminta-alueisiin, kuten kaupunki- ja suurkaupunki-alueisiin, jotka kattavat lähistössä sijaitsevat maaseutualueet.

Uudet välineet yhdennettyjen toimien edistämiseen:

Uudet ja entistä joustavimmat välineet, kuten yhdennetty alueellinen investointi ja paikallisyhteisöjen omat kehittämishankkeet vahvistavat yhdennettyä lähestymistapaa kaupunkialueiden kestäväan kehitykseen ja helpottavat kaupunkialueiden kehittämisstrategioiden instrumentaalisten ja osallistavien täytäntöönpanotapojen yhdistämistä.

Kaupunkien velvoitteiden ja mahdollisuuksien lisääminen:

Jäsenvaltiot voivat antaa kaupungeille mahdollisuuden suunnitella ja toteuttaa täysin yhdennettyjä strategioita, joissa yhdistyvät eri toimintalinjojen ja toimenpideohjelmien varat.

Useista rahastoista tuettavat toimet, useista rahastoista rahoitettavat toimenpideohjelmat ja ristiinrahoitus:

Yhdennetyn kaupunkialueiden kehityksen strategioiden toteutusta tehostaa mahdollisuus yhdistää Euroopan aluekehitysrahastosta, Euroopan sosiaalirahastosta ja koheesiorahastosta rahoitettavia toimenpiteitä joko ohjelman tai toimenpiteen tasolla. Toimenpiteen osan Euroopan aluekehitysrahaston ja Euroopan sosiaalirahaston välisellä ristiinrahoittamisella (enintään 10 prosenttia toimenpideohjelman kunkin toimintalinjan osalta) voidaan täydentää useista rahastoista rahoittamista (yhteisiä sääntöjä koskevan asetuksen 98 artikla).

Mitkä ovat käytännön vaikutukset?

[↑ Alkuun](#)

Yhdennetty kaupunkialueiden kestävä kehitys on tärkeä osa kauden 2014–2020 koheesiopolitiikan strategiakehystä. Siitä seuraa monia käytännön vaikutuksia ohjelmien valmistelua ja toteutusta koskevan hallinnon eri tasoihin:

- » **Kaupunkiviranomaisten**, jotka saavat rahoitusta EAKR:n 7 artiklan mukaisesti, on laadittava kaupunkialueiden kehitystä koskevia yhdennettyjä strategioita, joilla pystytään vastaamaan niiden kaupunkeja koskeviin moniin haasteisiin. Niillä on myös entistä suurempi vastuu strategian varsinaisesta toteuttamisesta, sillä vaatimuksena on delegaation vähimmäistaso. Kun kaupunkiviranomaiset suunnittelevat näitä yhdennettyjä strategioita, niitä kannustetaan käyttämään kestäväan kaupunkikehityksen verkkotyökalua (RFSC). Se on Internet-pohjainen väline, joka on suunniteltu auttamaan kaupunkeja tässä tehtävässä.
- » **Jäsenvaltioita** vaaditaan antamaan perusteellinen alueanalyysi ja korostamaan kaupunkialueita aiempaa voimakkaammin niiden asiaan kuuluvissa toimenpideohjelmissa. Niiden on myös tehtävä järjestelyjä joidenkin tehtävien (vähintään hankkeen valinnan) delegoimiseksi sellaisille kaupunkiviranomaisille, jotka liittyvät kaupunkialueiden kestäväan kehitystä koskevien strategioiden täytäntöönpanoon.

- » **Euroopan komission** tavoitteena on yhdentymisen lisääminen kaupunkialueiden kehityksen osalta toimenpideohjelmien arvioinnin aikaisella valvonnalla, innovoinnin lisääminen innovatiivisia toimia koskevan aloitteen kautta sekä valmiuksien kehittämisen ja kokemusten vaihdon tehostaminen kaupunkialueiden kehitysverkoston ja taloudellisesti vahvistetun URBACT III -ohjelman kautta.

Lisätietoa

Lisää koheesiopolitiikan näkökohtiin liittyviä asiakirjoja:

http://ec.europa.eu/regional_policy/what/future/publication/index_fi.cfm

Lisää yleistä tietoa aluepolitiikasta:

http://ec.europa.eu/regional_policy/index_fi.cfm